

Wniosek w sprawie projektu UD408 i zawieszenia terminów postępowań legalizacyjnych – sprawna administracja miarą silnej Polski

10 sierpnia 2026 r.

[imię i nazwisko usunięte]

[adres usunięty], [adres usunięty]

e-mail: [e-mail usunięty], tel. [telefon usunięty]

adres do doręczeń elektronicznych: [ADE usunięty]

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Wniosków, Petycji i Skarg
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

WNIOSEK (art. 241 Kodeksu postępowania administracyjnego)

Szanowny Panie Premierze,

silne państwo poznaje się po sprawności. Państwo, które potrzebuje dwóch lat, aby wydać kawałek plastiku inżynierom napędzającym jego gospodarkę, podważa zapowiedź silnej Polski od środka. Dlatego zwracam się do rządowego centrum, które steruje programem prac legislacyjnych, o korektę dwóch rozwiązań, zanim będzie za późno.

Wynik obecnego systemu jest w pełni przewidywalny – posiadacze Niebieskich Kart UE i zwykłych zezwoleń na pracę czekają w tej kolejce już dziś.

Stan faktyczny:

- według tabeli załączonej do odpowiedzi MSWiA na interpelację nr 18089 (stan na 6 lipca 2026 r.) średni czas postępowań pobytowych pogorszył się względem 2023 r. w 15 z 16 województw: w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim wzrósł z 427 dni (2023) przez 637 (2025) do 658 dni, w Mazowieckim ze 153 do 394 – podczas gdy art. 11 ust. 1 dyrektywy (UE) 2021/1883 wymaga decyzji w sprawie Niebieskiej Karty UE w 90 dni; przyjęcie mojej skargi w tej sprawie Komisja Europejska potwierdziła 10 sierpnia 2026 r. (SG-THEMIS);
- specustawa pomocowa, przedłużona do 4 marca 2027 r., zawiesza bieg terminów – wobec obywateli Ukrainy nie obowiązuje w praktyce żaden termin;
- od 27 kwietnia 2026 r. wnioski składa się wyłącznie przez system MOS 2.0: składanie jest dostępne, lecz decyzji nadal nie ma – dwuletnich zaległości papierowych nigdy nie zmigrowano do systemu, a sam MOS wystartował z ok. dwumiesięcznym opóźnieniem i bez ścieżki dostępu dla profesjonalnych pełnomocników;
- zaświadczenie z MOS nie jest honorowane przez służby graniczne innych państw Schengen, więc specjaliści nie mogą przez cały okres oczekiwania podróżować służbowo;
- równolegle kolejne ustawy uderzyły w tych samych pracujących podatników: Dz.U. 2025 poz. 619 (art. 20 ust. 4) zatrzymuje dotychczasowych posiadaczy Niebieskiej Karty UE w uchylonym reżimie pełnej zmiany zezwolenia przy każdej zmianie pracodawcy – mimo że dyrektywę 2021/1883 transponowano z 18,5-miesięcznym opóźnieniem, a jej art. 15 dopuszcza co najwyżej notyfikację; Dz.U. 2025 poz. 621 (art. 2, art. 32 ust. 1) spawa prawo do pracy z jednym pracodawcą i stanowiskiem, czyniąc nawet awans bez uprzednich formalności nielegalnym powierzeniem pracy z grzywną dla pracodawcy 3 000–50 000 zł (art. 84 ust. 1 i 13), a dla cudzoziemca z ryzykiem grzywny co najmniej 1 000 zł (art. 84 ust. 2 w zw. z art. 2 pkt 3 lit. c); Dz.U. 2025 poz. 1301 od 1.02.2026 r. odbiera świadczenie wychowawcze pracującemu rodzicowi-cudzoziemcowi już po miesiącu przerwy w zatrudnieniu, zwalniając z testu jedynie dzieci posiadające obywatelstwo polskie lub orzeczenie o niepełnosprawności; Dz.U. 2026 poz. 203 od 5.03.2026 r. zakazuje posiadaczom zwykłych zezwoleń na pobyt i pracę jednoosobowej działalności gospodarczej; a art. 100d specustawy (mechanizm stosowany od 15.04.2022 r., obecnie do 4.03.2027 r.; art. 100c uchylony z dniem 5.03.2026 r.) wyłącza ponaglenie i skargę na bezczynność.

Projekt UD408 (MSWiA, lipiec 2026) trafnie diagnozuje problem, wprowadzając milczące załatwienie sprawy po 60 dniach – lecz wyłącznie dla obywateli Australii, Japonii, Korei Południowej, USA i Wielkiej Brytanii. Powstaje konstrukcja, w której obywatel USA otrzyma decyzję w 60 dni, a obywatel Ukrainy, który utrzymuje polski rynek pracy i płaci tu najwyższe podatki, będzie czekał dwa lata. Takiego rozróżnienia nie da się obronić ani przed opinią publiczną, ani przed instytucjami europejskimi; przewlekłość tych postępowań sygnalizuje MSWiA również Rzecznik Praw Obywatelskich, ostatnio w wystąpieniu z 1 czerwca 2026 r. (XI.541.22.2025.DB). Rzecznik dotyczy przy tym płatników netto: według raportu Banku Gospodarstwa Krajowego (11.03.2025) migranci z Ukrainy wpłacili w 2024 r. do budżetu ok. 15,2 mld zł danin – ponad pięciokrotnie więcej niż ok. 2,8 mld zł 800+ dla dzieci uchodźców – a raport Deloitte/UNHCR (10.06.2025) oszacował ich wkład na 2,7% PKB i 47 mld zł dochodów publicznych.

Kieruję ten wniosek do rządowego centrum także dlatego, że to rządowy proces legislacyjny zatwierdził ustawę o obowiązkowym MOS z OSR (druk sejmowy nr 1630), w którym dziesięcioletnia tabela skutków finansowych składa się z samych myślników, opatrzona klauzulą, że koszty „nie będą stanowić podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki” – i w tym samym procesie odrzucono pisemne prośby wojewodów o etaty („Uwaga nie została uwzględniona”; kadry „leżą poza zakresem przedmiotowego projektu ustawy”). Ostatnie dedykowane etaty dla całego kraju pochodzą z lat 2020–2021 (200+180); NIK (P/23/069) oceniła wysiłek państwa jako „nieproporcjonalny do potrzeb i nieskuteczny” – nowo zatrudnianym oferowano 53–64% średniej krajowej, a 41% naborów kończyło się bez zatrudnienia kogokolwiek; według Sprawozdań Szefa Służby Cywilnej płace w urzędach wojewódzkich były w latach 2024–2025 ostatnie w całej służbie cywilnej; NSA orzekł (II OSK 2940/24, II OSK 1087/25), że lata, w których administracja „powinna była dostosować swoje zasoby organizacyjne i kadrowe”, zmarnowano, a dalsze zawieszanie terminów „mogło nastąpić z naruszeniem zasady proporcjonalności”. Państwo wybrało portal zamiast ludzi – i niespełna dwa i pół miesiąca po obowiązkowym starcie portalu jego własna tabela pokazała, że sprawy trwają dłużej niż przed cyfryzacją. To nie jest przy tym kryzys ostatnich miesięcy: już kontrola NIK z 2019 r. („Państwo niegotowe na cudzoziemców”, lata 2014–2018) wykazała wzrost średniego czasu legalizacji z 64 dni (2014) do 206 dni (2018) i przypadki ponad 3-letnie, wskazując te same przyczyny – braki kadrowe i niedofinansowanie; RPO interweniuje od 2018 r. Zdiagnozowany dekadę temu problem nie został naprawiony, lecz pogłębiony: 341 dni średnio (X.2025, odpowiedź na interpelację nr 12584), 658 dni na Śląsku (6.07.2026).

Jest przy tym różnica, której rządowe centrum nie powinno przeoczyć: dekadę temu zapaść dotykała wszystkich cudzoziemców, lecz ciężary dokładane od 2022 r. spadają na jedną, tę samą grupę narodową – zawieszone terminy w sprawach pobytowych obywateli Ukrainy (art. 100d specustawy, do 4.03.2027 r.), wykluczenie ich z milczącej zgody w UD408, najdłuższy ustawowy zegar zastrzeżony dla ich jedynej ścieżki wyjścia (180 dni dla karty CUKR z art. 42l specustawy wobec 60 dni trybu ogólnego z art. 112a), świadczenie wychowawcze warunkowane testem aktywności z wyłączeniem jedynie dzieci posiadających obywatelstwo polskie lub orzeczenie o niepełnosprawności (Dz.U. 2025 poz. 1301), retrospektywna weryfikacja fotograficzna przez Straż Graniczną i zasilanie danymi o przekroczeniach granicy wobec osób, które posiadały status UKR, oraz prezydencki projekt karny wymierzony w symbole ich tożsamości narodowej (w komisji sejmowej od 17.07.2026 r.). Taka koncentracja obciążeń według obywatelstwa nie jest przypadkiem – jest wzorem, który wymaga oceny w kategoriach dyskryminacji ze względu na narodowość.

Wnoszę o:

- 1) rozszerzenie w projekcie UD408 – jeszcze przed jego przyjęciem – milczącego załatwienia sprawy po 60 dniach na wszystkich obywateli państw trzecich, w tym obywateli Ukrainy i posiadaczy Niebieskiej Karty UE;
- 2) zakończenie bezterminowego zawieszenia biegu terminów postępowań legalizacyjnych na mocy specustawy;
- 3) zapewnienie realnego przestrzegania 90-dniowego terminu z dyrektywy (UE) 2021/1883;
- 4) skorygowanie w rządowym procesie legislacyjnym rozwiązań krępujących legalnie pracujących cudzoziemców: uchylenie art. 20 ust. 4 ustawy z 24.04.2025 r. (Dz.U. 2025 poz. 619) oraz przegląd skutków Dz.U. 2025 poz. 621, Dz.U. 2025 poz. 1301 i Dz.U. 2026 poz. 203 dla pracujących podatników z państw trzecich;
- 5) zabezpieczenie w pracach nad ustawą budżetową dedykowanych etatów i środków dla wydziałów spraw cudzoziemców urzędów wojewódzkich, odpowiadających skali zadań.

Naprawa tego stanu kosztuje niewiele w porównaniu z tym, co Polska traci każdego dnia: podatki, projekty inwestycyjne i renomę państwa, które dotrzymuje własnych terminów. Silna Polska to Polska, która wydaje kartę pobytu szybciej, niż konkurenci zdążą złożyć jej specjalistom kontrofertę.

Proszę o pisemne poinformowanie mnie o sposobie rozpatrzenia niniejszego wniosku.

Uprzejmie przypominam, że zgodnie z art. 237 § 1 w zw. z art. 244 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego skarga/wniosek powinny zostać załatwione bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca, a o sposobie załatwienia zawiadamia się wnoszącego (art. 238 § 1 KPA). Ufam, że odpowiedź zostanie udzielona w terminie.

Z poważaniem

[imię i nazwisko usunięte]

[e-mail usunięty], tel. [telefon usunięty]